

รายงานการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา : กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี
Religious Tourists behavior : The case study of Phukon Forest Temple,
Udon Thani Province

โดย

กัณฑ์กนิษฐ์ กุลชาติธีรธรรม

ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปีงบประมาณ 2560

ISBN

รายงานการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา : กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี
Religious Tourists behavior : The case study of Phukon Forest Temple,
Udon Thani Province

โดย

คณะผู้วิจัย

1. กิ่งต๋กนิษฐ์ กุลชาติธีรธรรม
2. นชวัล ตันทับทิมทอง
3. เอกชัย สีท่ามา
4. อีสริย์ ดิยะพิพัฒน์
5. ขวัญข้าว พูลเพิ่ม

สังกัด

- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปีงบประมาณ 2560

ISBN

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา : กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน
จังหวัดอุดรธานี
ชื่อผู้วิจัย : กัณฑ์กนิษฐ์ กุลชาติธีรธรรม
ปีที่ทำการวิจัย : 2560

.....
การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา : กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเป็นการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่เข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปลายปิด นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

นักท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่เข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52 มีอายุในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 40 การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 45 ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกร ร้อยละ 20 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 35 และมีภูมิลำเนาหรือที่พักอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 50

ในด้านพฤติกรรมตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงศาสนาของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี คือ ทำบุญ หรือไหว้พระ เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนบุคคล เพิ่งเคยเดินทางมาเป็นครั้งแรก ช่วงวันเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาที่วัดป่าภูก้อน คือ วันเสาร์-วันอาทิตย์ มีการวางแผนล่วงหน้า ก่อนการเดินทางเป็นเวลาน้อยกว่า 1 สัปดาห์ โดยเดินทางมากับครอบครัว มีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี 2 – 5 คน มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงศาสนาโดยเฉลี่ยต่อคน ต่ำกว่า 1,000 บาท ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวัดป่าภูก้อน จากญาติ เพื่อน หรือคนรู้จัก มีแนวโน้มจะเดินทางกลับมายังวัดป่าภูก้อนอีก นักท่องเที่ยวจะแนะนำให้เพื่อน คนรู้จัก หรือบุคคลอื่น เดินทางมาท่องเที่ยวที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไขมากที่สุดในเรื่อง การคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงศาสนาที่เข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี ในด้านแรงจูงใจทางกายภาพ พบว่าแรงจูงใจที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถาปัตยกรรมที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เป็นแรงจูงใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยวมากที่สุด แรงจูงใจทางศาสนา พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบเดินทางเพื่อเคารพสถานที่ศักดิ์สิทธิ์มากที่สุด แรงจูงใจระหว่างบุคคล พบว่า แรงจูงใจเพื่อค้นหาประสบการณ์ใหม่ให้กับตนเอง เป็นแรงจูงใจที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุด แรงจูงใจด้านสถานภาพ หรือชื่อเสียง พบว่า แรงจูงใจในด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากที่สุด แรงจูงใจด้านความต้องการปลื้มตัว พบว่า แรงจูงใจในด้านเพื่อต้องการพักผ่อน เป็นแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยในครั้งนี้ ได้เจาะจงสถานที่เก็บข้อมูล คือ วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บตัวอย่างในหลายๆ สถานที่ และมีการกระจายจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้ทั่วถึงมากกว่านี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวิจัยมากที่สุด

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งกว่าการวิจัยเชิงปริมาณที่ถูกจำกัด และเพื่อจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวว่ามีพฤติกรรมอื่นๆ นอกจากที่วิจัยในครั้งนี้หรือไม่ เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าว มาพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งจะให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ใช้ยานพาหนะในการเดินทางเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข เรื่อง การคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย ควรมีป้ายบอกสถานที่ และระยะทางของแหล่งท่องเที่ยวตลอดตามเส้นทางการเดินทาง รวมทั้งจัดให้มีสถานที่จอดรถให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

Abstract

Research Title : Religious Tourists behavior : The case study of Phukon Forest Temple, Udon Thani Province
Author : Miss. Kankanith Kullachatteeratham
Year : 2017

.....

The study of “Religious Tourists behavior : The case study of Phukon Forest Temple Udon Thani Province” The research samples were 400 Thai domestic Tourists and used close-ended questionnaires to analysed data with descriptive statistics to discussed percentage, average means and standard deviation.

The result shown that the religious tourists who visited Phukon Forest Temple Udon Thani Province are mostly females, the average ages are in between 51-60 years, secondary school level of education, farmers occupation, the average incomes are in between 15,001-20,000 THB (400-500 USD) every month and they live in north-eastern region of Thailand. Their behavior to travel to Phukon Forest Temple , mostly to make merit and pay homage to the Lord Buddha and sacred objects. The samples traveled with their personal transports, mostly were their first time to travel here. They traveled to Phukon Forest Temple on weekends ; and had planned at least one week in advance. Most of the sample were traveled with families members of 4 ; spent no higher than 1,000 THB (28 USD) in each trip. They sourced out information about Phukon Forest Temple from friends and relatives ; and willing to repeat visits.

This research suggest that

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงศาสนา : กรณีศึกษาวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานีสำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูลข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็น และกำลังใจ

ขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดและสร้างความรู้ให้แก่ผู้ศึกษา และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องในการเก็บแบบสอบถาม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ประสานงานการติดต่อ เป็นอย่างดีด้วยอหยาศัยไมตรีที่อบอุ่นเป็นกันเอง

ขอบคุณนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รายงานการวิจัยของผู้สำเร็จจุลวง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอขอบคุณพี่และน้องที่ได้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนกระตุ้นเตือน และเป็นกำลังใจตลอดมาให้ผู้เขียนจัดทำรายงานการวิจัย

สุดท้ายขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดย สถาบันวิจัยและพัฒนา ที่สนับสนุนทุนเพื่อการวิจัยครั้งนี้

กัณฑ์กนิษฐ์ กุลชาติธีรธรรม

กรกฎาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
สัญลักษณ์และคำย่อ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	9
1.5 นิยามศัพท์	10
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	32
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว	43
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	53
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	57
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	74
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	74
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	77
3.5 ระยะเวลาการวิจัย	78

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	79
4.1 ผลการวิจัย	79
4.2 อภิปรายผล	95
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุปผลการวิจัย	99
5.2 อภิปรายผล	101
5.3 ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก ก	106
ภาคผนวก ข	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 : แสดงแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว	52
ตารางที่ 4.1.1 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	79
ตารางที่ 4.1.2 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	80
ตารางที่ 4.1.3 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	80
ตารางที่ 4.1.4 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	81
ตารางที่ 4.1.5 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	81
ตารางที่ 4.1.6 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิลำเนา / ที่พักอาศัย	82
ตารางที่ 4.1.7 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	83
ตารางที่ 4.1.8 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพาหนะที่ใช้ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	84
ตารางที่ 4.1.9 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	84
ตารางที่ 4.1.10 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงเวลา ที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.1.11 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการวางแผนล่วงหน้าก่อนการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	85
ตารางที่ 4.1.12 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	86
ตารางที่ 4.1.13 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนนักท่องเที่ยว ในกลุ่มที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	87
ตารางที่ 4.1.14 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	87
ตารางที่ 4.1.15 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	88
ตารางที่ 4.1.16 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำอีกครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม	89
ตารางที่ 4.1.17 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการแนะนำให้เพื่อนคนรู้จัก หรือบุคคลอื่น เดินทางเข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	89
ตารางที่ 4.1.18 : แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในแหล่งท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางเข้ามาเที่ยวชมวัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	90
ตารางที่ 4.1.19 : แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจทางกายภาพ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	91
ตารางที่ 4.1.20 : แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจทางทางศาสนา ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	92
ตารางที่ 4.1.21 : แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจระหว่างบุคคล ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.1.22 : แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจทางด้านสถานภาพหรือชื่อเสียง ในการเดินทางมา ท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	93
ตารางที่ 4.1.23 : แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจด้านความต้องการปลื้มตัว ในการเดินทางมา ท่องเที่ยวเชิงศาสนา ที่วัดป่าภูก้อน จังหวัดอุดรธานี	94

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 : แผนภูมิรูปภาพสถิติจำนวนนักท่องเที่ยว นักทัศนจร และผู้เยี่ยมชม จ.อุดรธานี	5
ภาพที่ 2.1 : โมเดลแสดงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของ Wahab, Crampon และ Rothfield	35
ภาพที่ 2.2 : แสดงแผนผังของกระบวนการความต้องการของมนุษย์	45
ภาพที่ 2.3 : ลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีมาสโลว์	62
ภาพที่ 2.4 : ลำดับความต้องการของแอลเดอร์เฟอร์	64
ภาพที่ 2.5 : ภาพแสดงความต้องการ หรือแรงจูงใจของแมคคลีแลนด์	66